

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
БОЯРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ ДО 2027 РОКУ**

ЗМІСТ

Вступ (стор.3-4)

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування (стор.4-11).

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), (стор.11-25).

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), (25-27).

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), (стор.27-28).

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування (стор.28-33).

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків (стор. 33-39).

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування (стор. 39-40).

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки), (стор. 40-42).

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (стор. 42-46).

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності), (стор. 46).

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розрахована на широку аудиторію (стор. 46-48).

Список використаних джерел (стор.48-50).

ВСТУП

Для проведення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) проєкту Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року розпорядженням міського голови від 14.03.2024 № 02-03/53 створено робочу групу (затверджено її склад та положення).

На засіданні робочої групи 15.03.2024 року затвердили заяву про визначення обсягу СЕО проєкту Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року (далі – Стратегія, або ДДП (документ державного планування)) з подальшим її розміщенням на офіційному сайті Боярської міської ради та на онлайн - платформі «ЕкоСистема». А також визначили відповідальних за підготовку Звіту про визначення СЕО проєкту Стратегії.

Звіт підготовлено відповідно до Законів України «Про стратегічну екологічну оцінку», Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296 та інших нормативно-правових актів.

У Звіті враховано пропозиції Департаменту охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації (лист від 15.03.2023 № 33/1299-2024) та Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації, викладених (лист від 19.03.2023 № 850-28.06.02-2024).

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Звіт розроблений за участі наступних виконавців:

Костецький А.М. – головний спеціаліст-еколог відділу землевпорядкування, кадастру та екології виконавчого комітету Боярської міської ради;

Манішевська Н.М. – фахівець з екології Боярського фахового коледжу НУБіП України;

Севериненко Т.О. – начальник відділу землевпорядкування, кадастру та екології виконавчого комітету Боярської міської ради;

Ліщук А.М. – начальник відділу економічного розвитку, стратегічного планування та тарифної політики виконавчого комітету Боярської міської ради;

Сова А.М. – головний спеціаліст відділу економічного розвитку, стратегічного планування та тарифної політики виконавчого комітету Боярської міської ради;

Гринюк С.В. – головний спеціаліст сектору охорони здоров'я виконавчого комітету Боярської міської ради.

1. Зміст та основні цілі Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади, її зв'язок з іншими документами державного планування.

Стратегія розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року розроблена відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики» та інших нормативно-правових актів.

При розробленні Стратегії було використано кращий український та міжнародний досвід, зокрема досвід українських громад, які були утворені в 2015-16 роках, а також низки польських гмін, які досягли успіху за останні десятиліття. При підготовці Стратегії використано широко вживану в ЄС та Канаді методику управління орієнтованого на результат, яка передбачає здійснення стратегічного планування, реалізацію та моніторинг Стратегії на основі вивчення потреб жителів громади, визначення конкурентних переваг і обмежень для розвитку, встановлення конкретних вимірюваних індикаторів успішності реалізації Стратегії за максимально можливою громадською участю.

Розроблення Стратегії здійснювалось в умовах завершення першого етапу реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади – формуванню нового адміністративно-територіального устрою базового та районного рівнів, проведення бюджетної та інших секторальних децентралізацій, в результаті яких саме на територіальні громади покладено основні повноваження, які мають забезпечувати комфортне та безпечне життя громадян незалежно від місця їх проживання.

Особливістю підготовки Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади є те, що громада лише з 2020 року функціонує в нових межах та новому статусі, що досить ускладнило пошук і верифікацію низки об'єктивних даних, використаних для підготовки Стратегії.

Підготовка проєкту Стратегії здійснювалась на основі розуміння, що така Стратегія має стати робочим документом довгострокового планування, який покладається в основу бюджетного планування на наступні роки і який має забезпечувати системний територіальний підхід до розвитку громади, а

саме враховувати потреби та можливості розвитку адміністративного центру – міста Боярки так і інших населених пунктів громади.

В основному роботи над підготовкою проекту Стратегії були завершені до початку лютого 2022 року.

Війна, розв'язана російською федерацією повномасштабним вторгненням 24 лютого 2022 року на деякий час перервала роботу над проектом Стратегії, а її перебіг вніс нові корективи в планування розвитку, оскільки суттєво змінились зовнішні та внутрішні виклики, що впливають на ситуацію у громаді, так само, як і глобально змінилась ситуація в Україні, Європі та світі.

Сама Боярська громада не зазнала окупації під час російського вторгнення, але війна суттєво вплинула на всі аспекти життя громади. Впродовж 2022 року, після російського вторгнення, відбувся значний відтік населення громади в евакуацію, частина евакуйованих повернулась, частина ще знаходиться за межами громади. Натомість у громаді появились нові жителі, які змушені переміститись з територій бойових дій, передусім північно-східних та східних регіонів.

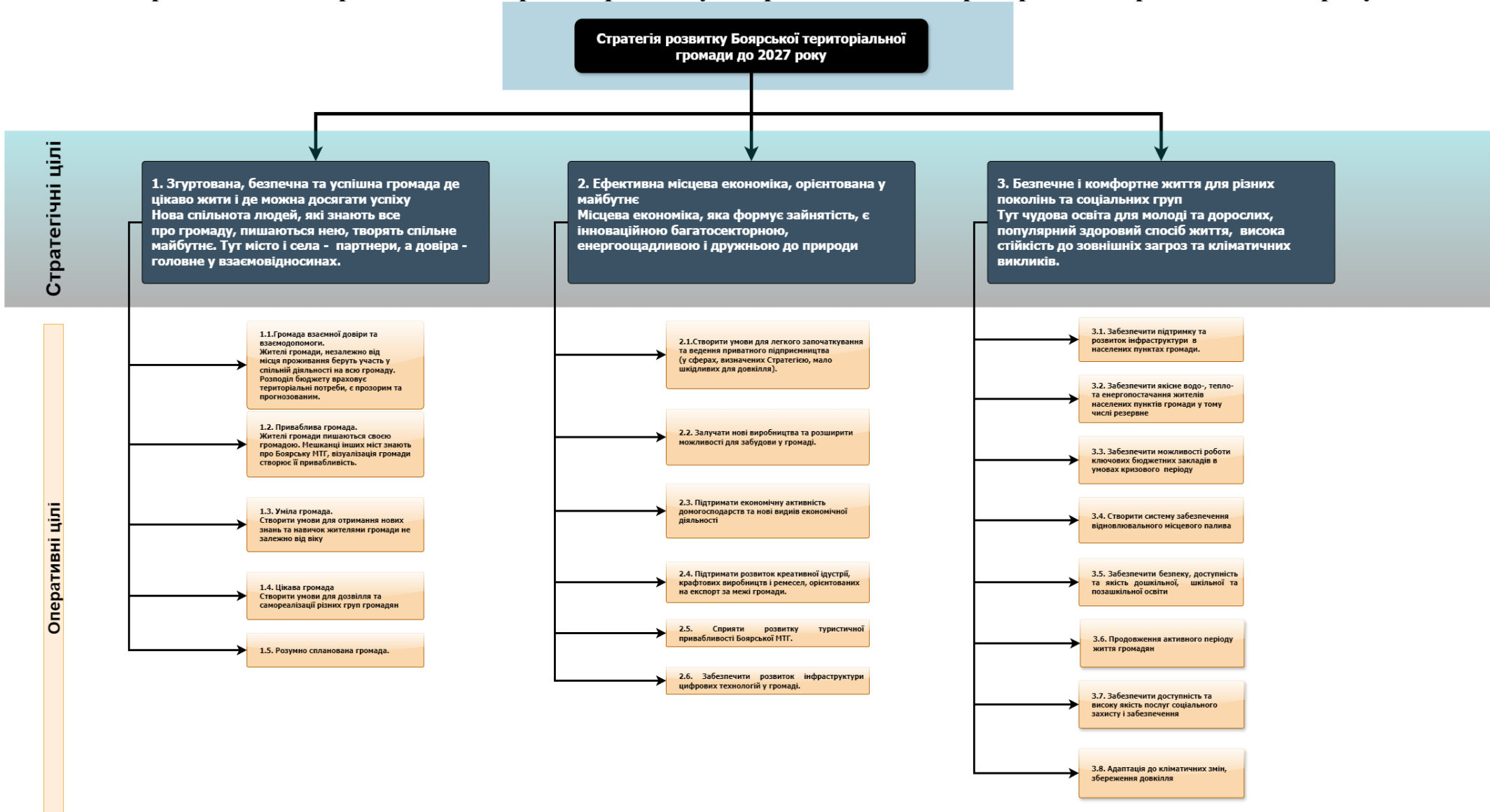
Відповідно до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією» 6 населених пунктів включені до переліку територій, на яких велися бойові дії (м.Боярка - 26.03.2022, с.Тарасівка - 26.03.2022, с.Княжичі - 05.03.2022, с.Жорнівка- 05.03.2022, с.Дзвінкове – 25.02.2022, с.Новосілки – 06.03.2022).

Робота над проектом Стратегії була відновлена у серпні 2022 року, при цьому були проведені додаткові роботи з вивчення впливу на громаду війни, наявності фактору вимушених переселенців, здійснено нове визначення викликів, можливостей та загроз.

Стратегія складається з 6 основних розділів, загальна чисельність сторінок –153. У розділах описується процес розробки, а наведені результати опитувань та SWOT-аналіз покладені в основу розробки. Сформована система моніторингу та впровадження Стратегії оцінювання реалізації стратегії та управління ризиками.

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії показані на схемі нижче.

Схема. Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року.

Стратегія враховує стратегічні цілі та пріоритети, визначені Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, узгоджується із Стратегією розвитку Київської області та враховує особливості розвитку регіону, визначені Планом відновлення Київської області.

Відповідність стратегічних та оперативних цілей стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 та Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки, затвердженій Рішення Київської обласної ради від 19.12.2019 № 789-32-VII (зі змінами від 15.10.2020 № 930-36-VII) наведена в таблиці нижче:

Стратегія Боярської міської територіальної громади на період до 2027 р.	Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки	Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки
Стратегічна ціль 1. Згуртована, безпечна та успішна громада де цікаво жити і де можна досягати успіху	Стратегічна ціль 1. Розвиток людського потенціалу, наближення якості життя до європейських стандартів	Стратегічна ціль I. «Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах».
Оперативна ціль 1.1 Громада взаємної довіри та взаємодопомоги. Жителі громади, незалежно від місця проживання беруть участь у спільній діяльності на всю громаду. Розподіл бюджету враховує територіальні потреби, є прозорим та прогнозованим.		Оперативна ціль 3.3. “Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях врядування”
Оперативна ціль 1.2. Приваблива громада. Жителі громади пишаються своєю громадою. Мешканці інших міст знають про Боярську МТГ,		Оперативна ціль 1.5. “Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України”

візуалізація громади створює її привабливість.		
Оперативна ціль 1.3. Уміла громада. Створити умови для отримання нових знань та навичок жителями громади не залежно від віку		Оперативна ціль 2.1. “Розвиток людського капіталу”
Оперативна ціль 1.4. Цікава громада Створити умови для дозвілля та самореалізації різних груп громадян		Оперативна ціль 2.1. “Розвиток людського капіталу”
Оперативна ціль 1.5. Розумно спланована громада Тут зручне розміщення публічних та приватних закладів, оптимальні автомобільні та пішохідні маршрути		
Стратегічна ціль 2. Ефективна місцева економіка, орієнтована у майбутнє Місцева економіка, яка формує зайнятість, є інноваційною багатосекторною, енергоощадливою і дружньою до природи.	Стратегічна ціль 3. Розвиток інноваційно орієнтованих секторів економіки	Стратегічна ціль II. “Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів”
Оперативна ціль 2.1. Створити умови для легкого започаткування та ведення приватного підприємництва	Оперативна ціль 2.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва	Оперативна ціль 2.2. “Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва”
Оперативна ціль 2.2. Залучати нові виробництва	Оперативна ціль 2.1. Розвиток видів	Оперативна ціль 2.4. “Сприяння впровадженню

та розширити можливості для забудови у громаді	промислової діяльності з високою доданою вартістю	інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів”
Оперативна ціль 2.3. Підтримати економічну активність домогосподарств та нові види економічної діяльності		Оперативна ціль 2.4. “Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів”
Оперативна ціль 2.4. Підтримати розвиток креативної індустрії, крафтових виробництв і ремесел, орієнтованих на експорт за межі громади		Оперативна ціль 2.4. “Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів”
Оперативна ціль 2.5. Сприяти розвитку туристичної привабливості Боярської МТГ	Оперативна ціль 1.3. Розвиток культурного і духовного середовища, збереження і популяризація культурної спадщини Оперативна ціль 2.4. Розвиток туризму та рекреацій	Оперативна ціль 1.6. “Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку громад”
Оперативна ціль 2.6. Забезпечити розвиток інфраструктури цифрових технологій у громаді		Оперативна ціль 3.6. “Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об’єктивних даних та просторовому плануванні”
3. Безпечне і комфортне життя для різних поколінь та соціальних		Оперативна ціль 2.1. “Розвиток людського капіталу”

<p>груп</p> <p>Тут чудова освіта для молоді та дорослих, популярний здоровий спосіб життя, висока стійкість до зовнішніх загроз та кліматичних викликів.</p>		
<p>Оперативна ціль 3.4. Забезпечити підтримку та розвиток інфраструктури в населених пунктах громади.</p>	<p>Оперативна ціль 1.5. Створення умов для якісного, комфортного та безпечного життя людей</p>	<p>Оперативна ціль 1.4. “Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів”</p>
<p>Оперативна ціль 3.2. Забезпечити якісне водо-, тепло- та енергопостачання жителів населених пунктів громади у тому числі резервне</p>	<p>Оперативна ціль 1.4. Забезпечення населення якісними комунальними послугами</p>	
<p>Оперативна ціль 3.3. Забезпечити можливості роботи ключових бюджетних закладів в умовах кризового періоду</p>		
<p>Оперативна ціль 3.4. Створити систему отримання відновлювального місцевого палива</p>		
<p>Оперативна ціль 3.5. Забезпечити безпеку, доступність та якість дошкільної, шкільної та позашкільної освіти</p>	<p>Оперативна ціль 1.1. Якісна освіта для всіх</p>	<p>Оперативна ціль 1.5. “Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України”</p>
<p>Оперативна ціль 3.6. Створити умови для продовження активного</p>	<p>Оперативна ціль 1.2. Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя</p>	<p>Оперативна ціль 2.1. “Розвиток людського капіталу”</p>

періоду життя громадян	людей	
Оперативна ціль 3.7. Забезпечити доступність та високу якість послуг соціального захисту і забезпечення		Оперативна ціль 2.1. “Розвиток людського капіталу”
Оперативна ціль 3.8. Створити умови для адаптації до кліматичних змін, збереження довкілля	Оперативна ціль 1.6. Екологічна безпека та охорона навколишнього природного середовища	Оперативна ціль 1.2. “Збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки (макро- та мікрорівень)”

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Боярська міська територіальна громада створена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 715-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Київської області» шляхом об'єднання Боярської міської ради, Забірської, Княжицької, Малютянської, Тарасівської сільських рад Києво-Святошинського району, Дзвінківської сільської ради Васильківського району та Новосілівської сільської ради Макарівського району та об'єднує 1 місто (Боярка) та 10 сіл (Тарасівка, Нове, Забір'я, Малютянка, Іванків, Княжичі, Жорнівка, Дзвінкове, Перевіз, Новосілки) з центром у м. Боярка.

Адміністративно Боярську громаду віднесено до Фастівського району Київської області.

Громада розташована в південно-західному напрямку, в центральній частині Київської області, на відстані 23 км від існуючої межі м. Києва. Має автомобільне (27,9 км) та залізничне (23 км) сполучення із столицею. На території громади в м.Боярка знаходиться проміжна [станція](#) 4-го класу [Київської дирекції Південно-Західної залізниці](#), розміщена на [дільниці Фастів I— Київ-Волинський](#) між зупинними пунктами [Малютянка](#) (відстань

— 3 км) і [Тарасівка](#) (4 км). Відстань до ст. [Фастів I](#) — 41 км, до ст. [Київ-Волинський](#) — 16 км.

Громада на півночі межує з Білогородською територіальною громадою; на заході – з Бишівською територіальною громадою; на півдні – з Калинівською територіальною громадою; на південному сході – з Глевахівською територіальною громадою; на сході – з Гатненською територіальною громадою.

Місцезнаходження і рельєф

Громада розташована у центральній частині Київської області, на межі зони змішаних лісів і лісостепу, яка умовно проходить по залізниці сполученням Київ-Фастів. Західна частина міста відноситься до Києво-Бородянського фізико-географічного району Київського Полісся, а східна – до Обухівсько-Васильківського району лісостепової області Київського плато.

Площа громади складає 207,8 кв. км.

Рельєф території рівнинний, слабо хвилястий. Відмітки поверхні коливаються від 165,0 м в північно-східній частині міста до 185,0 м в північно-західній та південній частинах.

На території громади невеликі ділянки характеризуються ухилами понад 8%.

Клімат

Територія розташована в регіоні помірно-континентального клімату з характерними теплим літом та м'якою з частими відлигами зимою.

Необхідно відмітити сприятливість кліматичних умов для планувального освоєння території, а визначеність практично однакових напрямків в розі вітрів сприяє комфортності аераційного режиму території.

Коротка характеристика кліматичних факторів, необхідних для врахування при планувально-містобудівній організації території, наведена в таблиці нижче за середніми даними багаторічних спостережень на МС Київ, обсерваторія (183 мБС).

Коротка характеристика кліматичних факторів

Показник	Цифрове значення
Температура повітря	7.2°
Абсолютний максимум температури	39°

Абсолютний мінімум температури	мінус 32°
Глибина промерзання ґрунту (МС Фастів) середня/максимальна	85см / 151 см
Тривалість безморозного етапу середня/ найбільша	179 / 215 днів
Розрахункові показники: температура самої холодної 5-денки температура опалювального етапу тривалість	мінус 21 С мінус 1,1 С 187 діб
Відносна вологість	76%
Кількість опадів, за рік: в тому числі, за теплий етап за холодний етап середньодобовий максимум спостережений максимум (1902 р.)	610 мм 403 мм 207 мм 41 мм 103 мм
Висота снігового покриву середньо декадна максимальна	28 см 75 см
Кількість днів з стійким сніговим покривом	102
Швидкість вітру	2.7 м/с
Домінуючі вітри та їх повторюваність	ПнЗх - 17 % Зх - 16 %
Найбільші швидкості вітру, можливі: щорічно 1 раз за 5-10 років 1 раз за 15-20 років	17 м/с 21- 22 м/с 23-24 м/с

Несприятливі атмосферні явища - середня кількість днів за рік з:	
туманами	59 днів
заметілями	10 днів
грозами	25 днів
градами	1,9 днів
пиловими бурями	1,8 днів

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування України територія віднесена до I архітектурно-будівельного району (Північно-Західний) з відповідними вимогами містобудівного характеру (згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»).

За метеорологічними умовами громада відноситься до територій з можливим підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря і несприятливими умовами розсіювання викидів промислових об'єктів, тому розміщення тут підприємств із значними викидами забруднюючих речовин у повітря є не бажаним.

Ґрунти

Територія громади відноситься до правобережного північного лісостепу.

Ґрунтовий покрив території громади представлений наступними агропромисловими групами ґрунтів:

- дерново-підзолисті неоглеєні глинисто-піщані ґрунти;
- дерново-підзолисті неоглеєні супіщані ґрунти;
- сірі опідзолені легкосуглинкові ґрунти
- сірі опідзолені глеюваті легкосуглинкові ґрунти;
- заплавні лучно-болотні ґрунти;
- дернові глибокі глейові супіщані ґрунти;
- заплавні дернові глибокі супіщані ґрунти.

Товщина ґрунтового покриву становить у середньому до 0,5м.

Громада характеризується в цілому сприятливими агрокліматичними умовами для розвитку системи зелених насаджень.

Слаба структурованість та легкий механічний склад ґрунтів потребують внесення органічних та мінеральних добрив.

Живлення річок, струмків і ставків відбувається за рахунок ґрунтових вод та атмосферних опадів.

Заболочення мають поширення в заплавах та на інших ділянках, де стік води ускладнений штучними спорудами (насипи доріг, залізничних колій, тощо).

Водотоки з штучними русловими водоймами представляють природний екологічний каркас громади. Організація та ландшафтне упорядкування прибережної захисної смуги для річок, струмків і потічків та ставків, буде сприяти організації водно-зеленої зони міста.

Геологічна будова

В геоструктурному відношенні територія громади відноситься до правобережної частини Дніпровсько-Донецької западини.

В геологічній будові приймають участь потужна товща осадових порід, що представлена відкладами юрської, крейдової, палеогенової, неогенової і четвертинної систем. Зверху вони покриті суцільним чохлам четвертинних відкладів, які при освоєнні території є літологічною основою інженерно-геологічного характеру – пісків, глин, суглинків, в тому числі і лесовидних, загальною потужністю до 25 м.

Юрські відклади представлені алевролітовими глинами, піщаниками, іноді пісками і вапняками у вигляді прошарків і лінз. Потужність прошарку близько 8,5 м.

Відклади крейдової системи представлені кварцево-глауконітовими мілкозернистими пісками сеноманського ярусу. Потужність їх невелика і дуже нерівномірна. Літологічно верхня частина товщі представлена пісками, що глибше переходять у піщаники.

Палеогенова система представлена трьома свитами: Бучакською, Київською і Харківською. Відклади Бучакської свити представлені пісками з прошарками піщанику і глин, потужністю близько 10-20 м. Відклади неогенової системи представлені утвореннями Полтавської свити і горизонтом етапних глин. Відклади Полтавської свити приурочені до водороздільних площин і представлені товщею пісків та глин потужністю 3-20 м. Четвертинні відклади суцільним чохлам покривають всю територію і відсутні лише на невеликих ділянках схилів річних долин та балок. Представлені вони пісками, глинами, суглинками моренними і лесовидними. Загальна потужність їх складає 5-25 м.

Наразі, мінерально-сировинні ресурси експлуатаційного значення на даній території відсутні.

Слід зауважити - при виявленні перспективних ресурсів та затверджених для експлуатації запасів сировини використання надр, необхідно проводити лише за наявності спеціальних дозволів (ліцензій) на користування ділянкою надр. При конкретних розробках сировини необхідне запровадження та контроль ситуації щодо недопущення шкідливого впливу надкористування на довкілля.

Гідрогеологічні умови

Гідрогеологічні умови визначаються розташуванням території громади в межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну, характерною особливістю якого є наявність водоносних горизонтів в різних стратиграфічних шарах осадових відкладів. Підземні води приурочені до різних стратиграфічних горизонтів, а практичне значення має поширений водоносний горизонт полтавських і сеноманських відкладів, що є основним джерелом водопостачання громади.

Водоносний горизонт Бучаксько-Канівських і сеноманських відкладів має поширене розповсюдження. Водоутримуючі породи – піски різного гранулометричного складу з прошарками піщанику і стягненнями кремнію у нижній частині товщі потужністю від 30,6 до 40,0м.

Глибина залягання від 10,0 до 48,0м. Води напірні, величина напору 8,8-15,0 м. Дебіт свердловин 1,0 – 4,4 л/с при пониженні 2,6-30,4м. Питомий дебіт 0,1-1,6 л/с. Води гідрокарбонатно-кальцієві з мінералізацією 0,3-0,6 г/л, жорсткість 4,7-6,3 мг-екв/л. Горизонт є джерелом централізованого водопостачання громади.

Основними водоносними горизонтами для централізованого водопостачання є бучацько-канівський, сеноманський та горизонт тріщинуватої зони кристалічних порід докембрію. Глибина залягання водоносного горизонту від 33 до 67 метрів. Також, джерелом живлення водоносних горизонтів є атмосферні опади і ґрунтові води та водоносні комплекси лесоподібних та флювіогляціальних відкладень. За хімічним складом води гідрокарбонатно-магнієво-кальцієві. Вода з підвищеним вмістом заліза. Глибина шахтних колодязів до 15 м.

За результатами детальної розвідки підземних вод для централізованого водопостачання громади (1970-1972 рр.) виділені 3 ділянки водозаборів та затверджені їх експлуатаційні балансові запаси (УТКЗ, прот. № 3420, 1972р.) – дані Геоінформ України на 01.01.03 р. (наведені в таблиці нижче)

Ділянки водозборів

№ п/ п	Ділянки родовищ	Категорії запасів, в тис. м ³ /добу			
		А	В	С ₁	А+В+С ₁
1	Ділянка “Забір’я” (долина р. Бобриці)	3,0	11,0	-	14,0
2	Ділянка “Жорнівка” (долина р. Ірпінь)	-	2,1	16,9	19,0
3	Діючий водозабір (територія міста та його околиці)	-	4,2	-	4,2
	Всього	3,0	17,3	16,9	37,2

Приватна забудова в громаді в більшості не забезпечена централізованим водопостачанням, домогосподарства вирішують цю проблему облаштуванням власних свердловин, що може мати негативний вплив на підземні водні горизонти.

Проблема централізованого водопостачання та водовідведення приватної забудови є слабкою ланкою у потенціалі громади і потребує свого вирішення, особливо враховуючи кліматичні зміни і інтеграцію України у ЄС.

Лісові території

У Боярській громаді розміщено досить багато заліснених територій.

Поблизу села Дзвінкове, що на південному заході громади, розташовано [заказник](#), що перебуває у віданні [Боярської лісової дослідної станції](#), яка підпорядковується [Національному аграрному університету](#). Розташовується заказник на крайньому півдні Київського Полісся на правій надзаплавній терасі р. Ірпінь. Заказник займає площу в 700 га. Створений відповідно Постанови Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 року. Входить до меж Дзвінківського лісництва. Середній вік соснових лісів природного походження в заказнику складає 150 років, окремі ділянки мають вік 180-190 років. Тут виявлено 350 видів судинних рослин. П'ять видів занесені до Червоної книги України - лілію лісову, гніздівку звичайну, коручку морозниковидну, любку зеленоквіткову та осоку тіньову. Крім того, в заказнику росте ряд видів, занесених до Червоного регіонального Списку Київської області: косаріки черепитчасті, півники угорські, клопогін європейський, стародуб широколистий. Згідно охоронного положення, в

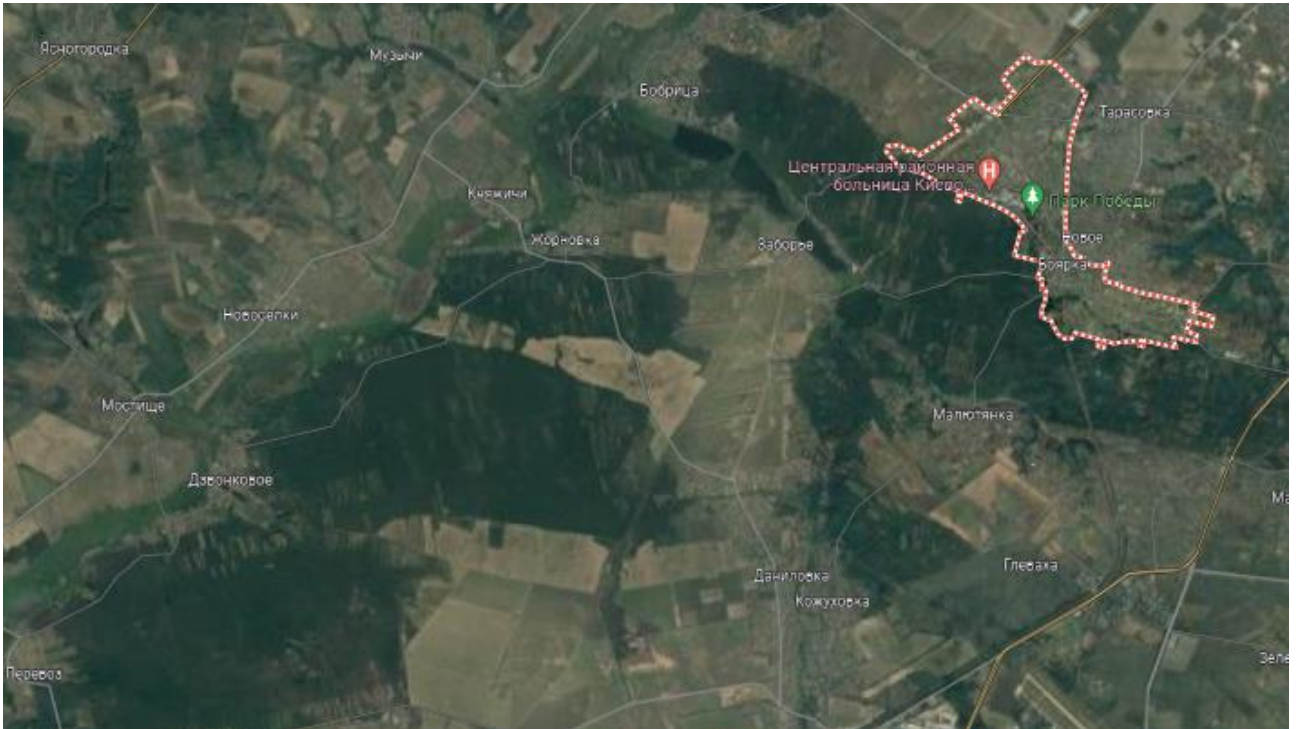
заказнику охороняють «унікальні високопродуктивні соснові насадження в заплаві р. Ірпінь». Фактично, в заказнику представлені найстаріші соснові ліси Київської області. Обхват окремих сосон сягає майже 4 м, а їхній вік сягає більше 200 років.

Неподалік, села Дзвінкове, посеред мальовничого лісу, біля річки Ірпінь, знаходиться Дзвінківське природне джерело. За даними повного фізико-хімічного аналізу підземних вод з досліджуваного джерела згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.06.2003 № 243 «Про затвердження Порядку здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних цілющих ресурсів, визначення методів їх використання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 29 серпня 2003 року № 752/8073, ці води відносяться до мінеральних природних вод сульфатно-гідрокарбонатних кальцієвих із загальною мінералізацією 0,22 г/л, і можуть використовуватися для оздоровлення та очищення організму людини без обмежень частоти вживання.

У 1972 році на території Жорнівського лісництва було закладено дендропарк «Жорнівський» площею 5 га. як пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення. Парк розташовано на південний захід від села Жорнівка на правому березі річки Ірпінь. Рішенням виконкому Київської обласної Ради трудящих від 28 лютого 1972 р. № 118, даний парк оголошений пам'яткою садово-паркового мистецтва місцевого значення. У 2010 році він увійшов до складу заказника загальнодержавного значення «Жорнівський». Наразі площа орнітологічного заказника загальнодержавного значення складає 90 га. Парк знаходиться у межах Жорнівського лісництва Боярської лісової дослідницької станції, квартал 55 виділи 8, 9; квартал 56 виділ 1. Він має оригінальний архітектурно-композиційний ландшафт. Тут зростає близько 160 видів унікальних дерев та кущів, значна частина з яких екзоти. У даному лісовому масиві гніздиться унікальна колонія сірих чапель. Багатий тваринний світ. Переважають високопродуктивні соснові насадження з домішкою дуба звичайного, вільхи чорної, берези бородавчастої. У підліску - ліщина, горобина, глід. Трав'яний покрив утворюють копитняк європейський, конвалія, дзвоники розлогі, фіалка лісова тощо. Заказник є навчальною базою Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Боярка - лісові масиви поруч із столицею (малюнок нижче). Це є унікальною перевагою територіальної громади. Збереження лісів та їх ефективне використання має стати одним із пріоритетів розвитку для громади. Наявність лісів та водойм поруч із Києвом, відкриває можливості

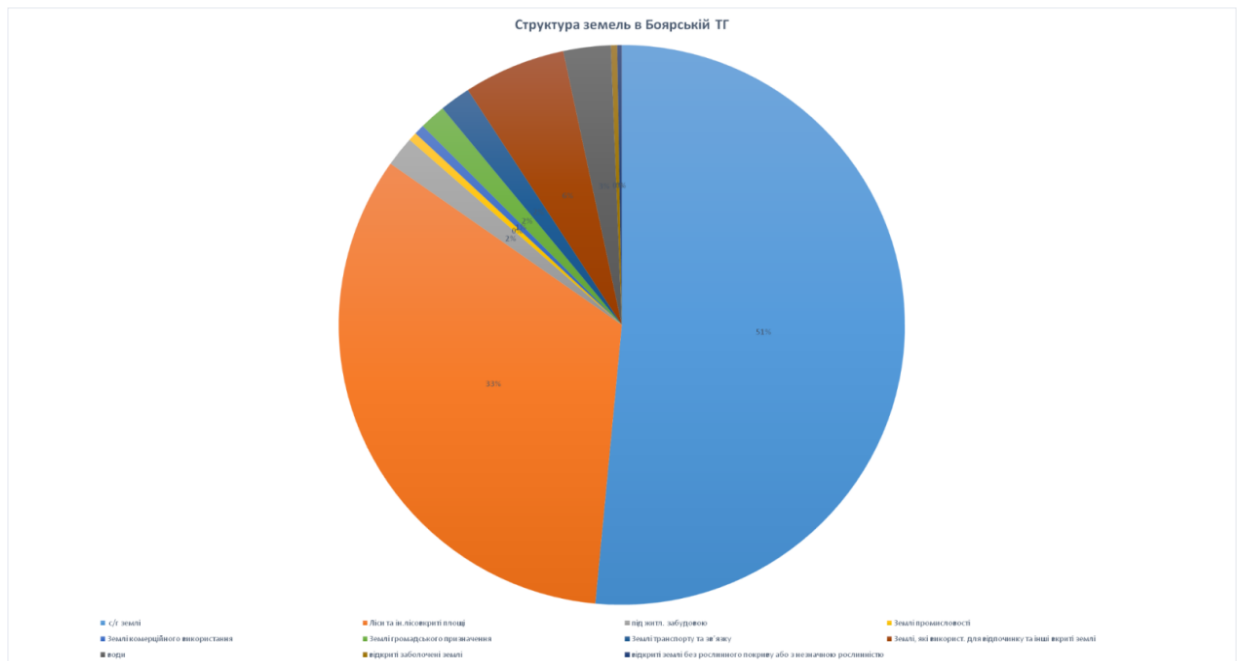
для оздоровлення та відпочинку жителів Києва, що відповідно сприятиме розвитку місцевого підприємництва в сфері послуг.

Мал. Лісові масиви у Боярській громаді

Земельні ресурси

Зважаючи на близькість до Києва, земельні ділянки різного цільового призначення є важливим ресурсом громади (Діаграма нижче).

Діаграма. Структура земель у Боярській міській територіальній громаді

Близькість громади до м. Києва та зручні транспортні зв'язки з ним є причиною того, що вона в значній мірі виконує роль спального району Києва, оскільки в м. Київ мають місце значні трудові потоки.

Боярська міська територіальна громада знаходиться в межах територій, де значною мірою проявляється вплив столичного чинника на масштаби і характер використання земель, трудових та інших ресурсів.

На території громади розміщено ряд установ загальнодержавного, обласного та районного значення.

Основні потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної безпеки Боярської територіальної громади представлено у таблиці нижче.

**ПЕРЕЛІК
потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної безпеки,
розміщених на території Боярської міської територіальної громади
Фастівського району Київської області**

№ з/п	Назва об'єкту	Вид небезпеки об'єкта		Місце розташування
		ПНО	ВПНО	
1	ТОВ "Київоблгаз Збут"	ПНО	ВПНО	08154, Київська обл., м. Боярка, вул. Білогородська, 17
2	ПАТ "Київоблгаз"	ПНО	ВПНО	08151, Київська обл., м.Боярка, вул. Шевченка, 174/1
3	Київська філія «Газмережі»	ПНО	ВПНО	08150, Київська обл., м.Боярка, вул. Шевченка, 178
4	Філія ВРТП "Укргазенергосервіс"	ПНО	ВПНО	08151, Київська обл., м. Боярка, вул. С.Петлюри, буд. 49
5	ФІЛІЯ "Управління "УКРГАЗТЕХЗВ'ЯЗОК" АТ "УКРТРАНСГАЗ"	ПНО	ВПНО	08153, Київська обл., м. Боряка, вул. Білогородська, буд. 61
6	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» Боярське ЛВУМГ Трубопровідний транспорт	ПНО	ВПНО	
7	КП «Києво-Святошинська тепломережа» КОР	ПНО	ВПНО	08150, Київська обл., м. Боярка, вул. Незалежності, 9
8	АЗС «ІТ ЕСКО»	ОПН	ВПНО	08150, Київська обл., м.Боярка, вул.Шевченко, 195

9	АЗС «UPG»	ОПН	ВПНО	08151, Київська обл., м.Боярка, вул. Магістральна, 32
10	АЗС «ENERGY PLUS»	ОПН	ВПНО	08151, Київська обл., м.Боярка, вул. Магістральна, 11
11	АЗС «Транс Оіл»	ОПН	ВПНО	08151, Київська обл., м.Боярка, вул. Магістральна, 6а
12	АЗС ТОВ"Спецтранссервіс"	ОПН	ВПНО	08555, Київська обл., с.Тарасівка, вул. Київська
13	АС «Oil»	ОПН	ВПНО	08154, Київська обл., м.Боярка, вул. Соборності, 47а
14	АЗС «ОККО»	ОПН	ВПНО	08555, Київська обл., с.Тарасівка, вул. Київська, 80
15	Виробниче споживче товариство «Боярський хлібзавод»	ПНО	ВПНО	08150, Київська обл., м. Боярка, вул. Кооперативна, 6
16	ПрАТ «Вентиляційні системи»	ОПН	ПНО	08154, Київська обл., м. Боярка, вул. Соборності, 36
17	Зупинний пункт Малютянка	ПНО	ВПНО	08158, Київська обл., с.Малютянка
18	Залізнична станція Тарасівка	ПНО	ВПНО	08161, Київська обл., с. Тарасівка, вул. Залізнична, 1
19	Залізнична станція Боярка	ПНО	ВПНО	08150, Київська обл., м. Боярка, вул. Вокзальна, 1
20	КП «Транспортне підприємство» Боярської міської ради	ОПН	ВПНО	08150, Київська обл., м. Боярка, Шевченка вул. 176,
21	КП «Громада» Боярської міської ради	ПНО	ЕНО	18161, Київська обл., с. Тарасівка, вул. Шкільна, 1, кв. 49
22	КП "Боярка - Водоканал"Боярської міської ради	ПНО	ЕНО	08161, Київська обл., с. Тарасівка, провулок Патріотів, 4
23	КП "Боярське Головне виробниче управління житлово– комунального господарства" Боярської міської ради	ПНО	ЕНО	08154, Київська обл., м.Боярка, вул. П. Сагайдачного, 30
24	ТОВ «Агрофірма Княжичі»	ПНО	ЕНО	08143, Київська обл., с.Княжичі, вул.Леніна, 2
25	ТОВ "ХАРВІСТ ХОЛДІНГ"	ПНО	ЕНО	08145, Київська обл., с.Забіря, вул.Гончаренка, 6
26	СФГ "Плай"	ПНО	ЕНО	08070, Київська обл., с.Новосілки, вул. Озерна, 34

27	ТОВ "САД-ЕЛІТ-ПРОДУКТ"	ПНО	ЕНО	08161, Київська обл., с.Тарасівка, вул.Шевченка, 178
----	---------------------------	-----	-----	--

Всього: 27 об'єктів

Умовні позначки: ОПН - об'єкт підвищеної небезпеки, ВПНО – вибухопожежонебезпечний об'єкт, ПНО – потенційно (пожежо) небезпечний об'єкт, ЕНО – екологічно небезпечний об'єкт

Населення

Починаючи з 2001 року (останній перепис населення) в м. Боярка та селах, які увійшли до складу громади, як і в більшості регіонів України, відбулося скорочення загальної кількості населення. Основним фактором скорочення чисельності населення виступала низька народжуваність та висока смертність.

Станом на 01.01.2022 року чисельність наявного населення (за даними Головного управління статистики в Київській області) склала 53 161 особа (таблиця нижче).

Таблиця. Чисельність наявного населення (за даними Головного управління статистики в Київській області) станом на 01.01.2022 року

№	Найменування населеного пункту	Площа населеного пункту	Кількість населення			Кількість домогосподарств
			Всього	Жінки	Чоловіки	
1	місто Боярка	1462 га	34394	19082	15312	6950
2	село Забір'я	535,04 га	3025	1553	1472	965
3	село Княжичі	241,1 га.	1608	832	776	757
4	село Жорнівка	188,45 га.	997	536	461	416
5	село Малютянка	420,34 га	2137	1104	1033	1115
6	село Іванків	26,9 га	549	301	248	163
7	село Тарасівка	888,83 га	8733	4805	3928	4272

8	село Нове	415,40 га.	663	464	199	564
9	село Новосілки	473,1 га.	680	363	317	859
10	село Дзвінкове	589,0 га	106	48	58	464
11	село Перевіз	423,4 га	269	151	118	130
Всього:			53161	29239	23922	16665
			100%	55%	45%	

З початком війни від 24.02.2022 р. з території громади виїхала частина населення (переважно жінки та діти), але на сьогоднішній день кількість поррахувати неможливо.

Відповідно з лютого 2022 року на територію громади перемістились з інших регіонів України внутрішньо переміщені особи (далі – ВПО).

Станом на 14.03.2024 року в громаді обліковується 4976 осіб ВПО, з них 2440 таких, що набули статусу до 24.02.2022, та 2536 таких, що отримали статус від початку повномасштабного вторгнення російської федерації.

Наслідки для здоров'я населення

Медичні послуги населенню Боярської міської територіальної громади надаються Комунальним некомерційним підприємством «Лікарня інтенсивного лікування Боярської міської ради»; Комунальним некомерційним підприємством «Центр первинної медико - санітарної допомоги»; Комунальним некомерційним підприємством «Стоматологічна поліклініка Боярської міської ради». Працюють 5 амбулаторій, 1 фельдшерський пункт.

Крім того, на території громади здійснюють діяльність Комунальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний спеціалізований медичний центр»; Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна дитяча лікарня»; Реабілітаційний центр «Примула» філії Державної установи «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії Міністерства охорони здоров'я України», Києво-Святошинський центр соціально-психологічної реабілітації населення.

Незважаючи на весь комплекс вжитих заходів у сфері охорони здоров'я, значним залишається рівень захворюваності і смертності населення, у першу чергу на серцево-судинні захворювання, злоякісні новоутворення та зовнішні причини смерті.

Для аналізу існуючого стану здоров'я населення наведені дані КНП, які і характеризують загальну картину захворюваності в громаді (таблиці нижче).

**Проліковано хворих
в КНП «Лікарня інтенсивного лікування Боярської міської ради»
2022 рік**

<i>Всього проліковано – 2635</i>			<i>Серцево - судинні хвороби - 516</i>			<i>Хвороби органів дихання – 144</i>		
Проведено ними ліжкоднів	З них померло	Летальність	Проведено ними ліжкоднів	З них померло	Летальність	Проведено ними ліжкоднів	З них померло	Летальність
20 797	124	4,7	4 422	54	10,5	1 625	9	6,2

2023 рік

<i>Всього проліковано – 4029</i>			<i>Серцево-судинні хвороби - 919</i>			<i>Хвороби органів дихання – 249</i>		
Проведено ними ліжкоднів	З них померло	Летальність	Проведено ними ліжкоднів	З них померло	Летальність	Проведено ними ліжкоднів	З них померло	Летальність
31 398	160	3,97	7 544	88	6,0	2 169	10	4,0

Показник	2022	2023
Хворих на онкологію	6808	7248
Померло	25	40

**Проліковано хворих
в КНП «Центр первинної медико - санітарної допомоги
Боярської міської ради»
2023 рік**

Всього проліковано – 36511	Серцево - судинні хвороби – 6 486	Хвороби органів дихання – 5804	Смертність - 148
----------------------------	-----------------------------------	--------------------------------	------------------

Показник загальної смертності залишається високим, що значною мірою зумовлено старінням населення. Динаміка рівня народжуваності та смертності по громаді за останні 3 роки представлена в таблиці:

Кількість народжених та кількість померлих за попередні три роки (за кожним роком окремо)

Рік				2020		
Вікова група (повних років)	Жінки народжені:	Жінки померлі:	Чоловіки народжені	Чоловіки померлі:	Загалом народжені:	Загалом померлі:
0-5	178	0	197	1		
6-14		1		0		
15-18		0		1		
19-35		7		13		
36-59		45		88		
60+		284		226		
	178	337	197	329	375	666
Рік				2021		
0-5	133	0	142	0		
6-14		1		0		
15-18		1		0		
19-35		4		8		
36-59		44		85		
60+		302		266		
	133	352	142	359	275	711
Рік				2022		
0-5	100	1	118	0		
6-14		1		0		
15-18		0		0		
19-35		4		8		
36-59		21		69		
60+		293		227		
	100	320	118	304	218	624
Загалом по громаді за три роки:					868	2001

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Реалізація цільових програм у сфері транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, туризму та містобудування може опосередковано здійснити негативний вплив на довкілля та здоров'я населення через фактори забруднення атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів, знищення зелених насаджень на території громади, лісів та інше.

В процесі виконання стратегічної екологічної оцінки проведений аналіз зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення. Проведений аналіз стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на території громади, яка наведена у розділі 2 Звіту виявив потенціал для позитивного впливу проекту на навколишнє середовище та здоров'я населення, а також можливість негативних впливів в результаті реалізації проекту. Зокрема:

- атмосферне повітря:

негативний вплив: від збільшення кількості одиниць транспортних засобів призведе до збільшення кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферу від пересувних джерел та погіршить якість повітря;

позитивний вплив: екологізація виробничих процесів щодо унормування викидів стаціонарних джерел забруднення повітря, оптимізація транспортних потоків, оновлення рухомого складу громадського транспорту (автобусів), обмеження руху великогабаритного транспорту, реконструкція котелень та існуючих теплових мереж, заміна аварійних ділянок, споживання альтернативних видів палива;

- водні ресурси:

позитивний вплив: реконструкція та ремонт мереж водопостачання та каналізації, будівництво карт мулових майданчиків очисних споруд, реконструкція КНС дозволять знизити рівень забруднення поверхневих та ґрунтових вод, появи інфекційних захворювань.

- відходи:

позитивні наслідки за рахунок ліквідації несанкціонованих звалищ ТПВ, збільшення кількості контейнерів для збору побутових відходів, обладнання майданчиків для збору твердих побутових відходів;

- населення та інфраструктура:

позитивні наслідки: поточний ремонт вулиць та тротуарів, ремонт мереж водопроводу та зливної каналізації, забезпечення території зеленими зонами загального користування сприятимуть покращенню умов життєдіяльності та оздоровленню мешканців громади, негативного впливу на стан здоров'я та захворюваність населення не очікується.

Оскільки в Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади передбачені заходи, спрямовані на розвиток людського потенціалу та забезпечення комфортних та безпечних умов для життя населення територіальної громади, то її реалізація з високою ймовірністю має зменшити негативний вплив на довкілля і здоров'я населення, від чого можна очікувати позитивні результати на всій території громади.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних заходів з реалізації Стратегії розвитку досить складно (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер.

В Боярці знаходиться декілька значних промислових об'єктів, які нині майже не діють, але мають велику потенційну потужність, будівлі, споруди, інфраструктуру.

На території, прилеглої до м. Боярки, одними із основних потенційних джерел викидів забруднюючих речовин є газоперекачувальна компресорна станція та каналізаційні очисні споруди, с.Забір'я – очисні споруди.

Також суттєвий негативний вплив на стан повітря в місті дають автотранспорт, підприємства комунального господарства. Однією із проблем є транзит великогабаритного транспорту через центр міста, що в свою чергу забруднює повітря та руйнує тверде дорожнє покриття громади. Впливають на стан навколишнього природного середовища та екосистему громади і самі мешканці громади шляхом спалення сухої трави та листя в осінньо-весняний період та створенням стихійних звалищ в межах громади.

На території Боярської міської територіальної громади нараховується п'ять об'єктів та територій природно – заповідного фонду, зокрема:

- лісовий заказник загальнодержавного значення «Дзвінківський», площа 700 га, створений Постановою Ради Міністрів УССР від 28.10.1974р. № 500;
- орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Жорнівський», площа 90 га, створений Постановою Ради Міністрів УССР від 28.10.1974р. №500;
- парк – пам'ятка садово – паркового мистецтва місцевого значення «Жорнівський», площа 5,2 га, оголошений Рішенням Київського облвиконкому від 28.02.1972р. № 118;

- парк – пам'ятка садово – паркового мистецтва місцевого значення «Парк Перемоги», площа 5,1 га, оголошений Рішенням Київської обласної ради від 21.03.2023р. № 520-16-VIII;
- парк – пам'ятка садово – паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. Т. Шевченка», площа 12,5 га, оголошений Рішенням Київської обласної ради від 21.03.2023р. № 520-16-VIII.

У Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть негативно вплинути на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду.

Екологічна ситуація на території Боярської міської територіальної громади характеризується відносною стабільністю показників, але існують проблеми, які потребують вирішення:

- несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів мешканців є суттєвим чинником негативного впливу на земельні та водні ресурси і здоров'я людей;
- розміщення в житловій забудові підприємств, які згідно санітарно-гігієнічним нормам повинні бути винесені за межі міста
- накопичення побутового сміття в лісозахисних смугах вздовж автомобільних доріг, в лісонасадженнях, поблизу р. Ірпінь та р. Бобриця – є одним із потенційних джерел забруднення довкілля і являють собою велику загрозу навколишньому природному середовищу;
- стан озеленення території громади потребує подальшого розширення та коригування, забезпечення обслуговування зелених насаджень в межах житлової забудови, а також вздовж доріг;
- проблема забруднення та виснаження під впливом кліматичних змін водних ресурсів, особливо ресурсів річок Ірпінь та Бобриця, ставків в с. Тарасівка, с. Малютянка, с. Забір'я.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення:

1. Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів (підземних вод) при здійсненні господарської діяльності.

2. Узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану НПС в рамках проведення процедури СЕО детального плану території.

3. Забезпечення загальної доступності матеріалів Стратегії та самого звіту СЕО відповідно до вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан НПС, формування у населення екологічного світогляду.

4. Забезпечення контролю впливу господарської діяльності на навколишнє природне середовище шляхом здійснення планово-регулярного моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

5. Виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища.

Крім того, зобов'язаннями у сфері охорони довкілля є дотримання санітарно-захисних, охоронних зон від об'єктів, які є джерелами викидів/скидів забруднюючих речовин, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних полів, іонізуючих випромінювань.

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, а також з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем.

Основними напрямками співробітництва з міжнародними організаціями членом яких є країна, є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Основними аспектами проєкту Стратегії, що потребують оцінки є рішення щодо функціонального використання території з урахуванням принципів охорони біологічного та ландшафтного різноманіття, що визначені низкою міжнародних зобов'язань.

Міжнародні обов'язки Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, які стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-деЖанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.); □ Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. У листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Станом на 01.01.2016 мережа займала близько 8 % території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування, території природно-заповідного фонду, що внесені до Смарагдової мережі України відсутні.

Проектований об'єкт - Приірпіння та Чернечий ліс розташований в центральній частині Київської області на території лісових масивів Боярської лісодослідної станції Національного університету біоресурсів та природокористування та входить до проектованого переліку «Смарагдових територій» України.

Впровадження проекту Стратегії буде мати незначний та короткостроковий вплив на об'єкти «Смарагдової мережі» та природно-заповідного фонду оскільки витримані всі обмеження та заходи пом'якшення негативних наслідків.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водноболотних угіддя міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водноболотні

угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування, вищезазначені угіддя відсутні.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по іншим напрямкам співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонового шару, поводження з відходами та іншим, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до цілей та завдань проекту Стратегії, що є документом місцевого рівня. Дотримання вищеперелічених зобов'язань може бути реалізоване в сфері науковотехнічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених проектом Стратегії в частині розвитку систем комунальної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

З метою виконання міжнародних зобов'язань України та транспозиції Директив ЄС з стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля у Верховній Раді України було зареєстровано та ухвалено у першому читанні проєкт Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. № 2009 а-д) та проєкт Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстр. № 6106). На виконання вимог вищевказаної Конвенції відбувається проходження процедури стратегічної екологічної оцінки проєкта детального плану території.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно вимог чинного законодавства України, зокрема Законів України: «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про охорону земель», «Про охорону атмосферного повітря», «Про відходи», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про затвердження державних санітарних правил та норм захисту населення від впливу електромагнітного випромінювання», Водного, Земельного, Лісового кодексів України тощо.

Відповідно до нормативно-правової бази України звіт відповідає ряду зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;

-проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;

-використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;

-формування динамічного урівноваженого стану довкілля, що забезпечуватиме екологічне, санітарно-безпечне середовище для життєдіяльності населення.

Реалізація заходів враховує забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у доступі до озелених, ландшафтних та рекреаційних територій міста, передбачених Конституцією України, нормативно-правовими актами України, а також чинними міжнародно-правовими актами (стандартами) щодо забезпечення гендерної рівності та прав людини, що підписані та ратифіковані Україною, міжнародними договорами.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що звіт відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні, враховує їх та пропонує комплекс заходів, які спрямовані на їх виконання.

Аналіз відповідності напрямів Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України

Цілі Стратегії розвитку Боярської МТГ до 2027 року	Стратегічні цілі Державної екологічної політики України				
	Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	Удосконалення та розвиток державної системи і природоохоронного управління
Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	=	+	=	=	+
Розвиток туристичного потенціалу громади	+	+	+	+	=

Покращення комфорту проживання, безпеки та довкілля громади	+	+	=	=	=
Розвиток соціального капіталу громади	+	=	=	+	=

* Для оцінки відповідності цілей використовувалася наступна методика:

“+/-” – стратегічні цілі враховано/не враховано у напрямках Стратегії

“=” – стратегічні цілі нейтральні по відношенню до напрямів Стратегії

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Згідно з «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для фауни, флори, біорізноманіття, ґрунту, клімату, надр, повітря, води, ландшафтних комплексів, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, взаємодія усіх цих факторів передбачає негативні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто пов'язаним з впливом безпосередньо на екосистему та вторинними, тобто є наслідком первинних змін в екосистемі (вплив на здоров'я населення внаслідок забруднення атмосфери). Також можливий комбінований вплив, що характеризується біологічно дією забруднювачів, продуктів їхньої трансформації та продуктів їхнього перетворення.

Небезпека комбінованого та вторинного забруднення в навколишнє середовище полягає в наступному: з не токсичних та мало токсичних речовин можуть утворюватися високо токсичні, відповідно до токсикологічної класифікації їх поділяють на групи (наприклад, діоксид вуглецю відноситься до речовин переважно загальної токсичної дії та викликає гострі порушення енергетичного обміну, у разі потрапляння в

організм людини смертельних доз з'являється гостра серцево–судинна недостатність та зупинка дихання).

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація проєкту Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю атмосферного повітря, води, ґрунтів тощо.

На території, прилеглої до м. Боярки, одними із основних потенційних джерел забруднення є газоперекачувальна компресорна станція та каналізаційні очисні споруди. За дотримання та виконання всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжуються негативними екологічними наслідками не передбачається.

Змін клімату та мікроклімату в результаті планової діяльності не передбачається, оскільки в результаті експлуатації об'єктів відсутні значні виділення парникових газів та теплоти.

Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що під час взаємодії двох або більше факторів їхня дія суттєво переважає ефект кожного окремого компонента. Такі наслідки на території міста відсутні.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Постійні наслідки для довкілля від існуючих і проектних об'єктів:

- викиди в атмосферу пилу, викиди автотранспорту;
- скиди нормативно очищеної води у водний об'єкт після очисних споруд.

До довгострокових наслідків відноситься питання скиду у водний об'єкт зворотних вод і забруднюючих речовин у випадку закономірних змін стану водного об'єкту, що склалися під впливом фізико-географічних умов басейну, насамперед кліматичних умов.

Значного негативного впливу під час планової діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Результати реалізації планувальних рішень будуть мати вплив на навколишнє природне середовище, зокрема на атмосферне повітря, водні та земельні ресурси.

Ймовірні наслідки реалізації проєкту Стратегії:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації проєкту Стратегії. Зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря (орієнтовно прогноуються тимчасові впливи під час виконання будівельних робіт тощо);

- водні ресурси (орієнтовно прогноуються тимчасові впливи під час виконання будівельних робіт та позитивні наслідки за рахунок заходів із паспортизації, впорядкування, покращення стану водних об'єктів);

- земельні ресурси (орієнтовно прогноуються позитивні наслідки за рахунок заходів щодо поводження з відходами, заходів з інженерної підготовки та захисту території тощо);

- рослинний та тваринний світ, біорізноманіття (орієнтовно наслідки позитивні за рахунок заходів з озеленення міста, утримання зелених насаджень загального користування, відновлення лісів тощо);

- наслідки для здоров'я населення (орієнтовно прогноуються позитивні наслідки, так як Стратегія спрямована на забезпечення екологічної безпеки в громаді, підвищення рівня благоустрою та комфорту життя мешканців громади тощо);

б) для територій з природоохоронним статусом (негативні наслідки не очікуються; навпаки, прогноуються позитивні наслідки за рахунок розроблення проєктів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій, спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природного заповідного фонду тощо).

Значення зелених насаджень для довкілля велике. Зелені насадження наповнюють атмосферу киснем, споживання якого постійно зростає, особливо у місцях концентрації промисловості і транспорту. Затримуючи потоки повітря і знижуючи тим самим силу вітру, зелені насадження очищують повітря від домішок, що містяться у ньому. Також відомі фітонцидні властивості зелених насаджень, які значно знижують вплив пилу та шкідливих газів на людину. Фітонцидність проявляється у тому, що рослини виділяють леткі речовини, здатні вбивати або зменшувати розвиток хвороботворних бактерій, сприяючи оздоровленню довкілля. Фітонциди дерев і кущів діють на деяких комах. Значну роль відіграють і шумозахисні властивості рослин.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їхня дія суттєво переважає ефект кожного

окремого компонента у вигляді простої їхньої суми. Ймовірність прояву відсутня.

Кумулятивні, синергічні, коротко-, середньо- та довгострокові негативні наслідки внаслідок реалізації ДДП загалом не прогножуються.

Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних негативних наслідків.

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				
Погіршення якості атмосферного повітря		+		+
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		+
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		+
Появу джерел неприємних запахів		+		
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	+
Водні ресурси				
Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	+
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	
Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	
Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			+	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок громади			+	+
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь- якого поверхневого водного об'єкту			+	
Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	

Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+	+
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+	
Будь-які негативні зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	
Відходи				
Збільшення кількості утворених твердих побутових відходів			+	+
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			+	
Збільшення кількості утворених чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки		+		+
Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	
Земельні ресурси і ґрунти				
Хімічне забруднення ґрунтів			+	
Поява таких загроз, як зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у			+	

безпосередній близькості або на їх території тощо)				
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей		+		+
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	+
Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			+	+
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			+	+
Населення та інфраструктура				
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	
Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги	+			+
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень		+		+
Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків		+		+
Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі		+		+
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			+	
Екологічне управління та моніторинг				
Стимулювання розвитку			+	

екологічно небезпечних галузей виробництва				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	
Погіршення екологічного моніторингу			+	
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	

Позитивні наслідки реалізації проєкту Стратегії:

- ✓ ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо;
- ✓ забезпечення безпечних факторів середовища життєдіяльності людини шляхом санітарного очищення всієї території;
- ✓ оперативне забезпечення постійного екологічного моніторингу, з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для охорони всіх компонентів навколишнього природного середовища, а також забезпечення вільного доступу громадян до екологічної інформації.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Реалізація проєкту Стратегії потребує виконання великої кількості проєктів/заходів, які спрямовані на покращення благоустрою, стану дорожнього покриття, розвитку рекреаційних та паркових зон, модернізації надання освітніх, комунальних, медичних та спортивних послуг. Успішна реалізація цих напрямків можлива за умови створення сприятливого в екологічному відношенні середовища.

Серед головних заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних наслідків реалізації проєкту Стратегії можна виділити:

- здійснення заходів енергозбереження шляхом модернізації газового обладнання, теплових мереж, пошук альтернативних джерел енергії;
- покращення технічних характеристик вулично-дорожньої мережі – ремонт існуючих вулиць, доріг та тротуарів, а також покриття прибудинкових територій;
- виконання протиерозійних заходів та заходів знищення та попередження розповсюдження карантинних рослин;

- рекультивация порушених територій – ліквідація несанкціонованих звалищ побутових відходів;
- ландшафтний благоустрій з формуванням зелених насаджень загального призначення, формування локальних місць рекреаційного використання з їх благоустроєм та ландшафтною організацією;
- розвиток систем водопостачання з метою забезпечення необхідною кількістю води та якістю, що відповідає санітарним нормам;
- розвиток системи водовідведення, ремонт каналізаційних мереж;
- розвиток системи теплопостачання - проведення реконструкції котелень та існуючих теплових мереж, заміна аварійних ділянок;
- розвиток інфраструктури управління відходами – забезпечення роздільного збору ТПВ, ліквідація стихійних звалищ;
- формування функціонально-планувальної структури території з максимально можливим використанням наявних особливостей ландшафту, водних поверхонь та об'єктів культурної спадщини; збереження існуючих зелених насаджень; благоустрій зелених насаджень загального призначення розвиток локальних ділянок рекреаційного призначення з влаштуванням та благоустроєм прибережних територій, оздоровленням акваторій сприятиме покращенню якості природного середовища, включаючи позитивний вплив на здоров'я населення.

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі згідно з вимогами Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України».

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Упродовж розробки стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року були розглянуті наступні альтернативи:

Альтернатива 1 «Нульовий сценарій» – опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку не затвердження Стратегії.

У такому випадку заходи з покращення довкілля будуть здійснюватися без планування та не враховуючи перспективи на найближчі роки. Такий сценарій призведе до збереження або навіть погіршення існуючих тенденцій у громаді, які сформувалися за минулі роки. У такому випадку це не відповідатиме цілям державної політики у сфері навколишнього середовища.

Альтернатива 2 «Затвердження Стратегії» – опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку затвердження Стратегії.

Заходи з покращення довкілля будуть здійснюватися відповідно до стратегічних цілей та завдань визначених у Стратегії розвитку. Це призведе до зміни тенденцій, що сформувалися у Боярській громаді стосовно стану довкілля та здоров'я населення. Такий сценарій відповідає пріоритетам державної політики у сфері навколишнього середовища.

Проаналізувавши проєкт Стратегії розвитку, її стратегічні та оперативні цілі стає зрозумілим, що документ є людино орієнтованим, зокрема 1 та 3 стратегічні цілі пов'язані з розвитком людського капіталу та покращенням комфорту проживання населення у громаді. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії вказує на те, що реалізація Стратегії позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, рекреаційні зони та культурну спадщину. Це можна зрозуміти проаналізувавши завдання Стратегії, а також Розділ 6 «Проведення моніторингу, оцінювання реалізації стратегії та управління ризиками».

В інтересах ефективного і сталого розвитку громади та підвищення якості життя мешканців громади найсприятливішим варіантом буде затвердження Стратегії.

При підготовці Звіту із стратегічної екологічної оцінки виникав ряд проблем, які суттєво ускладнювали здійснення СЕО:

1. Недостатність і обмеженість джерел і аналізу інформації, особливо по сільських населених пунктах. Державна статистична служба України (ДССУ) не структурує і не аналізує достатньо глибоко і в повному обсязі компоненти сфери охорони довкілля та природокористування на місцевому рівні, особливо по сільських територіях.

2. Відсутність досвіду і практики організації ефективного і комплексного моніторингу стану довкілля на місцевому рівні.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки - аналіз проєкту Стратегії Боярської міської територіальної громади до 2027 року з точки зору охорони навколишнього середовища, здоров'я населення, а саме:

проаналізовано природні умови території громади, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

проаналізовано інформацію щодо смертності на народжуваності жителів громади за останні роки;

проаналізовано статистику захворюваності населення на серцево-судинні та легеневі хвороби.

Консультації з громадськістю:

отримання пропозицій до проєкту Стратегії, отриманих в процесі публічних консультацій, які проходили в 27.10.2023 р.;

отримання консультацій до звіту про СЕО Стратегії в процесі публічних консультацій.

В ході проведення СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку прилеглих населених пунктів та підвищення якості життя населення.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року, у тому числі для здоров'я населення розроблені відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один,

три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації цілей документа державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я у ході реалізації Стратегії;

- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

- перевірки того, що Стратегія виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширено шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов реалізації Стратегії.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги необхідно планується проведення лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту.

Для цього доцільним є налагодження в громаді системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, фізичні фактори впливу) в межах житлової, промислової та рекреаційної зон.

Потенційні індикатори для здійснення моніторингу документа державного планування

Оперативна ціль/Завдання	Індикатори
<p>Оперативна ціль 2.5. Сприяти розвитку туристичної привабливості Боярської МТГ</p> <p>Завдання:</p> <p>2.5.1 Підтримати розроблення нових туристичних продуктів та маршрутів. Залучити учнівство і молодь</p> <p>2.5.2. Створити велоінфраструктуру - мережу велодоріжок та парковок в межах Боярської громади: Боярка – Княжичі - Новосілки, інші населені пункти громади.</p> <p>2.5.3. Підтримати розвиток водного туризму по річці Ірпінь в партнерстві з громадами-сусідами.</p>	<p>- Кількість мешканців громади, які залучені до вивчення історії громади та ознайомлення з туристично цікавими об'єктами.</p> <p>- Кількість велодоріжок та парковок.</p> <p>- Кількість туристичних заходів водного туризму на рік.</p>
<p>Оперативна ціль 3.2. Забезпечити якісне водо-, тепло- та енергопостачання жителів населених пунктів громади у тому числі резервне.</p> <p>Завдання:</p> <p>3.2.1 Забезпечити можливості водопостачання жителів населених пунктів громади у тому числі у кризовий період)</p> <p>3.2.2 Провести планомірну модернізацію (будівництво та реконструкція) об'єктів водопостачання та водовідведення з використанням оптимального механізму інвестування</p> <p>3.2.3. Забезпечити підтримку проєктів із енергозбереження та посилення автономності для закладів бюджетної сфери та домогосподарств.</p> <p>3.2.4. Модернізувати теплопостачання (в тому числі котельні).</p>	<p>70% домогосподарств населених пунктів мають змогу отримувати водопостачання у кризовий період.</p> <p>Кількість реалізованих проєктів. Кількість домогосподарств забезпечених водопостачанням, водовідведенням</p> <p>-Кількість реалізованих проєктів. -Кількість закладів та домогосподарств що отримали підтримку</p> <p>Розроблено схеми теплопостачання БМТГ. Кількість встановлених котлів. Довжина (м) заміненої теплотраси.</p>

Оперативна ціль/Завдання	Індикатори
<p>3.6.Продовження активного періоду життя громадян <u>Завдання:</u></p> <p>3.6.1. Запровадити профілактичні огляди за групами ризику жителів під наглядом сімейного лікаря ЦПМСД БМР</p> <p>3.6.2. Розбудувати мережу доступних амбулаторій загальної практики сімейної медицини з акцентом на профілактику захворюваності в Боярській МТГ.</p> <p>3.6.3. Забезпечити безперервну роботу та доступність закладів охорони здоров'я, інших комунальних закладів.</p> <p>3.6.4. Забезпечити надання амбулаторної, стаціонарної допомоги, розширення спектру діагностичних, реабілітаційних послуг на основі сучасних методик та апаратури.</p>	<p>95% клієнтів ЦПМСД пройде профілактичний огляд, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60% потребуватиме додаткових обстежень, - 30% потребуватиме індивідуального обстеження за напрямком захворювання, - 15% увійдуть в групу ризику за напрямком захворювання <p>- Виконання запланованих цілей у заплановані терміни по кожному пункту (0- не виконано, 1 – виконано)</p> <p>- Виконання запланованих цілей по кожному з пунктів (0- не виконано, 1- виконано)</p> <p>- Забезпечено/ не забезпечено</p> <ul style="list-style-type: none"> - Створено/не створено - Розширено/не розширено - Виконано/не виконано
<p>3.8.Адаптація до кліматичних змін, збереження довкілля <u>Завдання:</u></p> <p>3.8.1. Підвищення екологічної свідомості громадян</p> <p>3.8.2. Відновити водойми та русла річок у громаді</p> <p>3.8.3. Планування та благоустрій територій загального користування здійснювати на основі проєктів, які враховують кліматичні зміни. Затвердити для цього відповідні правила.</p> <p>3.8.4. Провести санітарне очищення території</p> <p>3.8.5. Передбачити розміщення на дахах</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кількість проведених організаційних заходів в закладах освіти. - Кількість ознайомих. - Кількість проведених інформаційних компаній. - Кількість мешканців, які взяли участь у проведених заходах. <p>- Кількість проведених заходів. Довжина берегових зон, річок на яких проведено роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Реалізовані проєкти. <p>- Побудовано сміттесортувальний завод/лінія.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кількість встановлених панелей, кількість

Оперативна ціль/Завдання	Індикатори
<p>комунальних закладів сонячних батарей та колекторів для зменшення електроспоживання на охолодження у спекотні дні.</p> <p>3.8.6. Розробити типові проєктні рішення для природного водовідведення у приватній забудові, де немає дощової каналізації</p> <p>3.8.7. Розробити типові проєктні рішення для впровадження зеленої енергетики у комунальних закладах громади</p> <p>3.8.8. Розробити проєкти для проведення термомодернізації, термосанації комунальних закладів громади</p> <p>3.8.9. Забезпечити зменшення використання електроенергії вуличного освітлення</p> <p>3.8.10. Забезпечити зменшення викидів вуглекислого газу в атмосферу та запобігання змінам клімату</p> <p>3.8.11. Побудувати притулок для бездомних тварин</p>	<p>закладів, обладнаних панелями.</p> <p>- Реалізовані проєкти</p> <p>- Кількість закладів, які перейшли на альтернативну енергію.</p> <p>- Кількість комунальних закладів, в яких проведено заходи.</p> <p>- Кількість встановлених енергоощадних ліхтарів</p> <p>- Кількість висаджених рослин або площа насаджень (га).</p> <p>- Зменшення кількості безпритульних тварин</p>

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, відсутні.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розрахована на широку аудиторію.

Стратегія розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року - концептуальний документ, що містить бачення майбутнього, напрями розвитку та цільовий блок з низки стратегічних та оперативних цілей.

Очікується, що реалізація основних положень Стратегії дасть можливість створити реальні умови для розвитку місцевої та регіональної економіки, вирішення соціальних проблем, забезпечення екологічної та техногенної безпеки, розвиток туризму, підвищення рівня безпеки та комфорту в громаді.

Стратегія враховує стратегічні цілі та пріоритети, визначені Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, узгоджується із Стратегією розвитку Київської області та враховує особливості розвитку регіону, визначені Планом відновлення Київської області, а також узгоджується з місцевими цільовими програмами.

За метеорологічними умовами громада відноситься до територій з можливим підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря і несприятливими умовами розсіювання викидів промислових об'єктів, тому розміщення тут підприємств із значними викидами забруднюючих речовин у повітря є не бажаним.

Проте, наявність лісів та водойм поруч із Києвом, відкриває можливості для оздоровлення та відпочинку жителів Києва, що відповідно сприятиме розвитку місцевого підприємництва в сфері послуг.

Громада характеризується в цілому сприятливими агрокліматичними умовами для розвитку системи зелених насаджень.

Однак, стан ґрунтів в межах орендованих земель агровиробників потребує контролю та проведення комплексних досліджень, з відповідними подальшими рекомендаціями і обговореннями. Слід заохочувати проведення аналізів ґрунтів в межах присадибних ділянок та городів громадян для збалансованого внесення органічних і мінеральних добрив з метою одержання екологічно чистої або органічної сільгосппродукції.

На території громади меліоративні системи відсутні. Осушення, проведене вздовж річки Ірпінь суттєво ослабило водність річки та стабільний рівень води, річка по суті перетворюється на невеликий струмок, що потребує допомоги. В умовах зміни клімату, перетворення його на більш континентальний з тривалим сухим літом і короткою малосніжною зимою, наявність досить значних водних ресурсів у громаді є її перевагою, а збереження водних ресурсів має стати пріоритетом для органів місцевого самоврядування і кожного жителя громади.

Організація та ландшафтне упорядкування прибережної захисної смуги для річок, струмків і потічків та ставків, буде сприяти організації водно-зеленої зони громади.

Береги річок і озер у деяких місцях використовуються населенням громади для відпочинку.

Приватна забудова в громаді в більшості не забезпечена централізованим водопостачанням, домогосподарства вирішують цю проблему облаштуванням власних свердловин, що може мати негативний вплив на підземні водні горизонти.

Проблема централізованого водопостачання та водовідведення приватної забудови є слабкою ланкою у потенціалі громади і потребує свого вирішення, особливо враховуючи кліматичні зміни і інтеграцію України у ЄС.

Для покращення загального екологічного стану території та протидії кліматичним змінам слід розглядати можливість створення в межах земель громадського користування територій кліматичних насаджень, збільшення площ захисних лісових насаджень, подальше створення полезахисних лісових смуг та залуження земель.

Проблема поводження з відходами є однією з проблем серед низки проблем, які мають місце Боярській громаді. Відходи, як один із найбільших забруднювачів довкілля накопичуються в населених пунктах громади.

Збереження природних ландшафтів на ділянках, що мають історико-культурну та рекреаційну цінність має бути важливим компонентом діяльності громади, розробка проектних документів щодо збереження і реконструкції паркових територій, з урахуванням їх природоохоронного статусу – ботанічних пам'яток природи місцевого значення.

При реконструкції паркових територій громади, слід звернути увагу на наступне: встановити інформаційні природоохоронні знаки на основних входах до паркових територій, розробити проекти їх реконструкції і поновлення, проекти винесення меж цих об'єктів природно-заповідного фонду у натуру, розробити відповідні екскурсійні і прогулянкові маршрути, створити якісні інформаційні буклети цих маршрутів для туристів і відвідувачів.

Транскордонний вплив від планованої діяльності на довкілля відсутній.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розробка Стратегії розвитку Боярської міської територіальної громади до 2027 року була проведена з урахуванням засад екологічної збалансованості, а її реалізація не сприятиме збільшенню антропогенного навантаження на довкілля. Визначені у Стратегії завдання сприятимуть покращенню стану навколишнього середовища у громаді. Зокрема, Стратегія передбачає побудову сміттесортувального заводу/лінії, створення водоохоронних зон з комплексом заходів, спрямованих на запобігання забрудненню водойм у громаді, створення паркових зон, захисних насаджень, модернізацію котельень, об'єктів водопостачання та водовідведення, а також проведення різних заходів екологічного спрямування серед мешканців громади (толоки, навчання, лекції, фестивалі).

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 р., № 2354-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.

2. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
3. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 41. – ст.546. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
4. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 20.05 2017 р., № 2059-VIII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/205919#Text>
5. Закон України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» (Проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
6. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки // Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» карти [Електронний ресурс]. Режим доступу: – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
7. Стратегія розвитку у Київській області на 2021 - 2027 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://koda.gov.ua/kiiyshhina/rozvytok-regionu/strategiya-rozvytku/>
8. Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1272-2020-%D0%BF#Text>
9. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296.– Режим доступу: https://menr.gov.ua/files/docs/nak_azy/2018/nakaz_296.pdf
10. Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією. Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1668-22#Text>
11. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Київської області у 2022 році [Електронний ресурс]. <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>
12. Екологічний паспорт Київської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoring/ekologichni-pasporty/>